

Scene din viața unui kerkyrian filosof și a unui barbar dornic să afle Ce este, oare, acest lucru numit, de greci, Viață?

Grecia e, neîndoios, o țară de filosofi. Tatăl tuturor filosofilor e considerat a fi Thales care a trăit între 640 î.H. și a murit în anul 546 î.H. După el au rămas următoarele fraze nemuritoare: "Pentru trei lucruri îi sunt recunoscător soartei: în primul rând că m-am născut om și nu fiară, în al doilea rând pentru că sunt bărbat și nu femeie și în al treilea rând pentru că sunt un grec și nu un barbar". Tot de la el am aflat că cel mai greu lucru din lumea asta e "să te cunoști pe tine însuși" iar cel mai ușor lucru este "să dai șfaturi". În vara anului 2014, am fost într-o insulă din marea Ionică (și) pentru a afla dacă grecul avea sau nu dreptate cu ceea ce spusese el cu mai bine de două milenii și jumătate în urmă.

Când nu trăiește din turism, kerkyrianul cultivă măslină, viță-de-vie și plante exotice, de la rodii, smochine, lămâi, limes până la portocale.

Agora de pe malul piscinei albastre

"All inclusive-ul ucide turismul!" Asta era fraza cu care începea orice discuție cu mușterii săi barmanul Kostas, filosoful de serviciu de la Hotelul "Alexandros" din Perama, insula Corfu. Sau, mai exact, Kerkyra, cum le place grecilor s-o alinte. (Croatii, cu limba lor plină de consoane, îi zic "Krf", dar n-au nimerit-o deloc...) "Ne-am luat după turci acum vreo cinci ani și acum turistul nostru e prizonierul hotelului. Manâncă bine, merge la piscină, doarme după masă și, apoi, se mută în holul hotelului unde bea, socializează sau stă pe internet pentru că WiFi-ul e gratis. Oaspetele nostru nu mai face excursii, nu e curios să mai vadă și alte locuri pentru că e legat, de mâini și de picioare, de ora mesei și de băuturile de la bar". Omul avea dreptate. În jurul marelui hotel erau pensiuni mai mici, cu vedere magnifică spre Marea Ionică, cu mese și scaune albe sau albastre, așezate pe terase

descurcă bine dar nici tevernele cele mici și discrete, studiourile sau apartamentele nu se lasă. Altfel, nici Aegean Airlines nu ar face un pod aerian care asigură legătura Insulei cu Continentul, 24 de ore din 24.

Moștenirea britanică. După cea greacă, romană, bizantină, venețiană, franceză, ruso-turcă și napoleoniană

Când nu trăiește din turism, kerkyrianul cultivă măslină, viță-de-vie și plante exotice, de la rodii, smochine, lămâi, limes până la portocale. Dacă toate fructele soarelui și ale mării se dezvoltă normal sau chiar supraponderal, portocalele kerkyrienilor au rămas pitice. Poate că acest lucru ar fi descurajat orice cultivator dornic de înavuțire rapidă. Nu și pe kerkyrianul care și-a luat inima-n dinți și a făcut din acest dar minor al pământului lui o emblemă a Insulei. Fac din ele o dulceață de "koum quat"-uri întregi și fac lichioruri pe care le îmbuteliază în sticle mari cât niște flacoane. Apoi le introduc în ambalaje cilindrice ce au imprimate pe ele imagini vechi ale insulei lor precum "Old Fortress din Kerkyra". Și nu uită să adauge pe etichetă "The Old Original Corfiot Product". Ceea ce barmanul Kostas nu uita să zică, la fiecare expunere ținută în agora sa de lângă piscină, era despre apologia guvernării britanice a insulei. Atunci turiști, în sandale și chiloți de baie, căscău ochii, îi făceau de dimensiunea capelor grecești, și își desfundeau bine urechile de apa din piscină. Protectoratul englez a durat, în insulă, vreme de 46 de ani, începând cu anul 1814. Un lord comisar guverna, din Kerkyra, toate "Statele Unite ale Insulelor Ionice". Englezii au construit în Insulă drumuri, au edificat instituții serioase și au organizat educația, de la Abecedar și până la Universitate. Kerkyrienii își amintesc însă și de opoziția dură a englezilor față de cei care alergau, la chemarea patriei, să lupte pentru unificarea Greciei. Dar își aduc aminte la fel de bine și de faptul că tot ei au încurajat inițiativa particulară, stimulând plantarea intensivă a măslinilor și a viței-de-vie. Fiecare locuitor care avea un număr de măslini era încurajat, prin acordarea de prime financiare, să-și dezvolte cât mai mult afacerea. În ziua de 21 mai 1864, insulele ionice s-au unit, sub regele Gheorghios I, cu Grecia-mamă. Atotștiutorul barman Kostas zicea că asta a fost marea greșală a kerkyrienilor de ieri pentru că statul elen de astăzi le pune mereu în cârcă tot felul de taxe, pe când englezii le dădeau bani grecilor ca să fie fermieri tot mai bogați. Exemplul lui personal demonstrează că în Grecia există o dublă măsură a lucrurilor. Kostas era angajat la o întreprindere de stat care se ocupa cu distribuția apei potabile în insulă. Dimineața lua probe de apă și le ducea la analiză. Treaba la stat nu-i lua prea mult timp. Apoi lucra, la negru, ca barman, de la 10 până la miezul nopții "ca să-și plătească taxele pentru Atena". În timpul când nu lucra, sub acoperire, în industria turistică, el își cultiva, acasă, viță-de-vie din care producea vin roze și alb. Pe care îl vindea, tot la negru, îmbuteliat în sticle de plastic de un litru și jumătate, cu 5 euro.

concediu, a ignorat complet internetul...) Așa mi-a fost dat să cunosc, în mod livresc, "renumitul Achillio, palatul îndureratei împărătese Elisabeta a Austriei, renumita Sissy, care, prin intermediul frumuseții ei și mult tulburatei sale vieți, a devenit subiect de dezbateră în logotehnie, pictură și teatru". Am citat din ediția nouă, în românește, tipărită de Editura "Sotiris Toumbis" din Atena. Sissy era fiica arhiducelui Maximilian Josef al Bavariei și a arhiducesei Ludovica care, la 16 ani, l-a cunoscut, întâmplător, pe împăratul Austriei, Franz Iosif I, care pe atunci era în vârstă de 23 de ani. A fost o dragoste la prima vedere. Un an mai târziu, Sissy s-a măritat, la Viena, în entuziasmul delirant al maselor largi populare, fascinate de frumusețea ei neasemuită. Problema majoră a neadaptării tinerei Sissi la rigorile impuse de palatul imperial a fost soacra sa cea rea, mereu nemulțumită de preafrumoasa ei noră. Inevitabil, o femeie frumoasă aflată, zi de zi, față-n față cu o soacră de tip "poamă acră" își va lua, la un moment dat, lumea-n cap. Așa a ajuns Sissi în Corfu și s-a îndrăgostit definitiv de marea, de soarele, de istoria și de oamenii insulei.

În căutarea lui Sissi, cea iubitoare de greci, mare și soare...

Palatul împărătesei e situat la Gastouri, aflat la câțiva kilometri distanță de Perama. Ca să ajungi acolo trebuia să infirmi, odată pentru totdeauna, teoria barmanului Kostas. Cea cu all inclusive-ul grecesc... Am plecat imediat, după masă, ca Alexandros, "prin jarul pustiei". Soarele ardea cu putere și tu te aflai, cu consoarta, alergică la soare și distanțe parcurse pe jos, pe un drum în pantă ce șerpuia alene printre șiruri de bătrâni pini (ce parcă înțepau cu un verde închis cerul albastru), printre măslini cu trupuri matusalemice dar cu ramuri mereu tinere și printre smochini cu frunze mari, aspre și dantelate. Am văzut viță-de-vie ce se întindea leneș peste rame metalice ce pleca dincolo de porți până-n grădini, am admirat lămâile verzi și galbene, portocalii pitici și rodiile ce stăteau să dea în pârg. În stânga și-n dreapta drumului erau vile cochete, una mai frumoasă ca alta, semn că grecul e sărac doar în statisticile Uniunii Europene. Flori care de care mai vii și mai colorate erau risipite, ca un dar suprem al naturii ionice, la margine de drum sau prin curțile oamenilor gospodari. Doar numele lor latinesc le mai poate concura frumusețea alcătuirii lor: viola poetica, viola tricolor, atropa beladonna, rosa pendulina, campanula glomerata, tulipa australis, narcisas poeticus, parnasia palustris, cyclamen graecum, gentian verna sau inula serpentina. Pe drum nu era țipenie de om, soarele ardea năprasnic iar apa era la fel de rară ca-n pustiu străbătut, odinioară de Alexandros. ("Un soare imens, fioros policandru,/ rănea alburii zenitului fiert,/ cu câteva sute de lămpi arămii,/ urcate de scuturi la câteva mii...") Pe acest drum fără sfârșit am observat, cu tristețe, că dacă grecul e un marinar neîntrecut el nu are, pe pământ, simțul corect al distanțelor. Dacă te iei după el, toate obiectivele turistice sunt după colț sau la maximum 2 km distanță de locul unde v-ați întâlnit. Să nu-l credeți. Riscați să sfârșiți ca Alexandru Macedon în pustie căutând, zadarnic, apa. Lângă Cimitirul francez am crezut că ne dăm suflul de insolație și de sete. ("Vazduhul topit clocotea ca o lavă,/ sorbit de vântoase cu suflu de jar...") Dar, iată, un ultim indicator ne spune că Achelion era chiar după colț. Eram, într-adevăr, la Gastouri... Era și timpul. Pentru că, potrivit lui Doinaș, "văpaia țâsnea din căldări și din zale,/ din stânci și vulcani cu bogat zăcămant,/ al căror cuptor cu comori minerale/ o umbră de foc arunca pe pământ..." (Va urma)

pline cu flori, prin care trecea majestuoasă briza mării, dar care erau relativ pustii. Rar se abătea pe la cârciumioarele de la șosea câte un turist rătăcit și bătut zdravăn în cap de un soare omniprezent și omnipotent. Tavernele grecești erau prevăzute, la intrare, cu băieți cu cămăși albe și pantaloni negri care încercau să te abată din drum ca să te așeze la masă și să te omenească cu suvlaki, pita giros, tzatziki și cu Mithos, berea lor națională. Sezonul turistic, la kerkyrieni, ține din mai până-n octombrie (all) inclusiv. Principalul necaz al insularilor întreprinzători e că nu toți au plaje și că nu toți au locuri de parcare. Ca să-și facă rost de aceste daruri (cu care Dumnezeu a uitat să-i blagoslovească), kerkyrienii s-au descurcat care cum a putut mai bine. Unii au săpat în roca tare a muntelui, alții și-au tras o cabină care coboară, pe șine, de la hotel până la mare, alții au intrat cu niște construcții ușoare, din metal și lemn, în apa mării și au amplasat pe ele șezlonguri, mese și umbrele colorate. Dacă plajele sunt rare, formate din pietre de diverse dimensiuni, în schimb apa lor e transparentă (ca orosimilă culoare turcoaz. Hoteluri mari precum Alexandros, Aegli și Nessus se

Sissi, un personaj livresc, aflat în biblioteca lui "Alexandros"

"Alexandros" avea în holul său mare un mic spațiu pentru un raft cu câteva rânduri de cărți. În jurul bibliotecii erau câteva fotolii și mese rotunde înconjurte, fiecare, de patru scaune comode. Seara, mă retragem, după cină, să răsfoiesc cărți despre Grecia. (Aici am luat exemplul bun al amicului Doman care, în